

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 13

Penktadienis, Kovo (March) 29, 1963, Toronto, Ontario

M E T A I XXXII

Premjeras Diefenbakeris Sako Kanadai Nereikia Pamokų, Jos Rekordai Pasako

PINCHER CREEK, Alta. — Premjeras John Diefenbakeris smarkiai atkirto Jungtinių Valstijų kritikams Kanados apsigynimo politikos. Jis sakė, kad Kanados nereikia mokinti. Praėjusieji du karai kalba apie Kanados pastangas.

"Kuomet kažkurios šalys pradeda rodyti į mus, ką mes turėtume daryti", pasakė jis, "lai būna leista man pasakyti jums štai ką: Kanada buvo abiejuose karuose daug anksčiau, negu kažkurios kitos šalys, tegul tas būna visiems aišku.

"Taipgi lai būna aišku, kad praėjusiam kare per 15 ar 18 mėnesių laisvė buvo rankose Britų tautų bendrijos. Mums nereikia jokių pamokų, ką Kanada turėtų daryti, po to, ką Kanada atliko per praėjusius du karus".

Jis turėjo mintyje, kad Jungtinės Valstijos įstojė į karą prieš Hitlerį ir Musolinį ir kitus diktatorius daug vėliau, negu Kanada.

Diefenbakeris taipgi prisiminė, kad pats buvęs apsigynimo ministras lapkričio 29 dieną sakęs, jog Kanada visus savo įsipareigojimus išpildė. Tai ko-

Žmonės Esą Sunku Aiškiiai Pasisakyti

TORONTO. — Rabinas A. L. Feinberg, Kanados Kampanijos už Nuklinį Nusiginklavimą viceprezidentas, pareiškė, kad ekonominiai klausimai trukdo kanadiečiams aiškiai pasisakyti, už ką jie stovi, už nuklinį ginklavimąsi, ar prieš. O būtų labai gerai, kad būtų galima daryti sprendimą šio klausimo per balsavimus.

Skirtumas tarp liberalų ir konservatų partijų esąs labai mažas ir nuklinio ginklavimosi klausimu. Daugiausiai išsiskiria lyderiai, Pearsonas ir Diefenbakeris. Bet tai esąs daugiau asmens nusistatymo klausimas.

Jis pageidauja, kad nauji demokratų išrinktų tiek atstovų, kad jie, o ne socialkreditoriai, būtų nusveriančioji jėga. Tuomet, sako jis, būtų galima tikėtis palankesnių žygių už nusiginklavimą, prieš nuklinius ginklus.

kiems gi galams dabar kaltinti Kanadą, kad neatlieka savo pareigų?

Liesdamas JAV laikraščius, kurie kritikuoja Kanadą, ypač vėliausiu laiku šioj kampanijon stojusį Look žurnalą, Diefenbakeris pareiškė, kad Kanados nusistatymas nesilimti tokių žygių, kurie vestų prie karo, bet tokių, kurie išlaikytų Kanados apsigynimą.

Kada liberalų pasekėjai ima triukšmą kelti jam sakant prakalbas, tai premjeras tuoj atkerta: Su tokiais tai liberalais jam tekę reikalus turėti ir parlamente.

Reikia pripažinti, kad Diefenbakeris smarkiai atsikerta liberalų ir socialkreditorių, kaip ir amerikiečių, kritikams. Liberalai net mušė trivogą. Girdi, jų visi triksai nepavykę. Esą reikalinga keisti taktiką. Atrodo daugiausia liberalams pakenkė jų pasisakymas už nuklinį ginklavimąsi.

Indija Sunkinanti Susitarimą dėl Sienos

HONK KONG. — Kinijos viceprejeras ir užsienio reikalų ministras, maršalas Chen Yi, kalbėdamas Pakistano ambasadoriaus surengtame bankete, pareiškė, kad Indija tebekursto žmones prieš Kiniją, tebesiruošia karui su imperialistų pagalba.

Jis klausia Indiją, ar ji mano tokiu būdu pasiekti susitarimo tarp Indijos ir Kinijos?

Indijos premjeras pasakojo parlamente, kad Kinija sutraukė daugiau kariuomenės Tibe-tan, budavojanti kelius palei Indiją ir t. t.

Stebėtojai teigia, kad santykiai tarp Kinijos ir Indijos pastuoju laiku ne pagerėjo, o pablogėjo.

Leopoldville. — Kongo parlamente apturėjo didelius laimėjimus vyriausybės opozicionieriai.

Renkant atstovų rūmų pirmininką, opozicijos kandidatas gavo 64 balsus, o vyriausybės 42. Išrinktas opozicionierius J. Midiburas.

Opozicionieriai tap pat išrinko savo pavaduotoją Midiburai.

KONGRESAS GYNIMUI KUBOS NUO AGRESORIŲ

RIO DE JANEIRO. — Ketvirtadienį čia susirinko Lotynų Amerikos kontinento kongresas gynimui Kubos nuo agresorių.

Tarp kitų, jame dalyvauja ir buvęs Meksikos prezidentas Cardenas.

Brazilija Reikalauja, Kad JAV Atšauktų Primetimus

BRASILIA. — Brazilijos prezidentas Joao Goulartas reikalauja, kad Jungtinių Valstijų Valstybės departamentas atšauktų primetimus, daromus Brazilijai.

JAV Valstybės departamentas paskelbė, kad "Brazilijos valdžion yra sulindę komunistai". Tatai padaryta tuo pat laiku, kada Brazilijoje reakcionieriai kursto parlamentą paskelbti nelegališkais referendumo balsavimus.

Brazilijos prezidentas įsakė savo finansų ministru San Tiago Dantasui, kad jis nutrauktų pasitarimą su Jungtinėmis Valstijomis reikale finansinės pagalbos.

Anglijos - Kinijos Santykiai Stiprėja

LONDONAS. — Šiomis dienomis į Angliją atvyko Kinijos Liaudies Respublikos prekybos vice ministras Lu Hsuchang. Jis pabuvos mažiausia tris savaites; tarsis su vyriausybės ir prekybos pareigūnais, kaip praplėsti Anglijos ir Kinijos savitarpio prekybą.

Anglijos chemikalų, plastikų medžiagų, žemės ūkio mašinų eksporteriai laukia, kad iš Kinijos ministro atsilankymo bus naudos.

Kinija Anglijoje nori pirkti ištinus trąšų ir plastikų medžiagų fabrikus.

LONDON. — Anglijos antisemitai nerimsta. Prie žydų laikraščio "Chronicle" pastato buvo padėta bomba. Ryšium su bombos sprogimu pastato sienoje pramušta skylė.

Nori, Kad Kitos Šalys Padidintų Savo Naštas

WASHINGTON. — Specialus komitetas, sudarytas paties prezidento Kennedžio, vadovaujamas generolo Lucius D. Clay, kreipiasi į Kanadą ir kitas šalis, kad užsidėtų didesnes naštas rėmimui kitų šalių. Tuo tarpu šis komitetas nori, kad JAV našta būtų sumažinta.

Jungtinių Valstijų dabar išleidžiančios arti 4 bilijonų dolerių per metus svetimų šalių paramai. Komitetas nori, kad būtų nuimta nuo JAV naštos

Pribuvo Naujas Tarybų Sąjungos Ambasadorius

OTTAWA. — Praėjusį šeštadienį čia pribuvo naujas Tarybų Sąjungos ambasadorius Kanadai — Ivan Shpedko.

Naujas ambasadorius yra 45 metų amžiaus, bet jau patyręs diplomatas. Jis gana gerai kalba ir angliškai.

Socialistai Smerkia Paryžiaus-Bonnos Ašį

LONDONAS. — Šešių Europos "Bendrosios rinkos" šalių socialistų partijų vadovai, baigę pasitarimą Briuselyje, pažymi savo rezoliucijoje nepritarimą Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos bendradarbiavimo sutarčiai.

Rezoliucijoje sakoma, kad sutartis savo dabartine forma kelia nerimą kitoms valstybėms, nes ja, kaip matyti, siekiama hegemonijos ir ji nėra priemonė prancūzų ir vokiečių tautoms sutaukinti.

Prancūzija ir Adenauero Vakarų Vokietija daro viską, kad pilnai įsigalėtų ir vadovautų politiniai ir ekonominiai bendrojo rinkoj.

INDIJA STOJA UŽ NUSIGINKLAVIMĄ

NEW DELHI. — Indijos premjeras Nehru spaudos atstovams pareiškė:

"Indija, kaip ir pirmiau, yra labai susirūpinusi nusiginklavimo reikalais. Aišku, kad atominėje gadyneje nusiginklavimas reikalingas pasauliui, kad išvengus susinaikinimo".

Kas dėl Indijos pozicijos tarptautiniuose reikaluose, tai Nehru sako, kad ji neatsisako nuo neutralios pozicijos.

bent \$500,000,000, o uždėta kitoms šalims, pavyzdžiui, Kanadai, Italijai ir t. t.

Komiteto manymu, JAV neša per didelę našta ant savo pečių. Tos paramos esą negalima sumažinti, nes to reikalaujanti kova prieš komunizmą. Supraskit, palaikymui tokių diktatorių, kaip Diemas, Čiang-kaišekas ir t. t.

Kanada praėjusiais metais yra davusi kitoms šalims paramos už \$62,000,000. Pridėjus ilgalaikes paskolas, susidaro suma iš \$135,000,000. Tai graži suma. Ypač tuo metu, kai Kanados bedarbių fondas baigia išsisemti.

Jeigu skiriamos sumos militariniams reikalams būtų sumažintos, tai ekonominiai atsilikusių šalių paramai, kaip ir naminiams reikalams, pinigų užtektų visose šalyse.

VANCOUVER. — Kanados užsienio reikalų ministras Howard Green, kalbėdamas apie minėto JAV komiteto pranešimą, pastebėjo, kad jis, ragindamas Kanadą išleisti daugiau užsienio paramai, bando įsakyti Kanadai, ką Kanada turi daryti.

Jis stovys už tai, kad Kanada duotų daugiau pagalbos kitoms šalims, "bet tas turi ateiti iš Kanados taksų mokėtojų kišenės". Jie turi, supraskit, ir nuspresti.

Amerikiečiai išleidžia dideles sumas kitų šalių paramai tam, kad padarius įtaką į jų politiką.

Kuba Kaltina JAV Už Apšaudymą Laivo

KEY WEST, Fla. — Kubos vyriausybė kaltina Jungtines Valstijas už apšaudymą praėjusiam sekmadienyje tarybinio laivo "Ligov", stovėjusio Kubos uoste. Ministrų kabineto paskelbtu pareiškimu, Amerika atsakomina už nelegalės militarinės organizacijos veiksmus prieš Kubą. Girdi, ta organizacija operuoja iš Jungtinių Valstijų teritorijos.

Tuo tarpu valstybės departamentas viešai pasmerkė tokius puldinėjimus prieš Kubą. Pasak valstybės departamento, iš tokių puldinėjimų nieko neišeis.

Iš Kanados Gyvenimo

Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas, kalbėdamas Reginoje, pareiškė, kad jo partija remia liberalų ar konservatų partiją, kuri iš jų sudarys valdžią po rinkimų.

Užklaustas, ar jis statytų liberalams sąlygą atsisakyti nuo nuklinio ginklavimosi pirma, negu naujieji demokratai palaikytų juos, jis atsakė, kad tas klausimas nebūtų liečiamas. Bet jie pasilikytų teisę balsuoti prieš, jeigu nuklinio ginklavimosi klausimas būtų iškeltas parlamente.

Svarbiausia, sakė jis, reikia žiūrėti, kad Kanados ekonomija būtų ištaisyta.

Nacionalis Social Credit partijos lyderis Robert Thompson sako, kad jeigu jo partija gautų daugiau atstovų ir gautų progą sudaryti vyriausybę, tai jis įtrauktų į ministeriją ir kitų partijų žmones.

Bet tai nebūtų koalicinė vyriausybė. Jis to nenori.

Jis pranašauja, kad netrukus Kanadoje susidarys tiktai dvi srovės. Vienoj pusėj su socialkreditoriais priešakyje būsią laisvaverlininkai, privataus biznio šalininkai, o kitoj — visi tie, kurie siūlo valstybinį planavimą, su naujaisiais demokratais priešakyje.

Socialkreditorų lyderis Real Caouette, kalbėdamas Donnaconoj, Que., šaukė, kad liberalų

partijos rėmėjai planuoja nelaimę, kad pasiuntus jį į ligoninę prieš balandžio 8 rinkimus.

Girdi, jie organizuoja automobilio avariją (accident). "Visoki metodai geri toms senoms partijoms", šaukė jis. "Kuomet tie žmonės mato slystant iš jų rankų sūrį, jie gatavi išbandyti viską".

Vargu ar padės jam pakelti savo balsų skaičių toks keistas užsipuldinėjimas ant kitų partijų.

Nors teisingumo ministras užsigynė, kad karališkai policijai duotos instrukcijos sekti universitetus, kad juose nebū-

tų varoma komunistinė agitacija, tačiau matyti taip daroma.

Karališkosios (RCMP) komisijonierius C. W. Harvison sako, kad jo jėgos seka Kanados universitetų aktyvumą, kadangi komunistai bandą rekrutuoti sau "agentus" universitetuose.

Mat pastaruoju laiku universitetai išsijudino kovon prieš nuklinį ginklavimąsi.

Sveikatos apsaugos taryba įspėja, kad Ontarijoj padidėjo pavojus pasiutusiu gyvulių ir žvėrių.

Tokiu būdu, laukuose ir vasarvietėse reikia laikytis nušaliai nuo nežinomų šunų, lapių ir kitų pasitaikančių žvėrių, kurie gali būti apsikrėtę.

Kanadietis

Rinkimams Artinantis

N. AUKŠTUOLIS

Jau gerokas laikas, kaip eina rinkiminė kampanija. Visos partijos, trumpai kalbant, padėjo ant stalo savo kortas. Ir kaipgi atrodo jų padėtis šiuo momentu?

Bruce Macdonald, konservatyviškos spaudos bendradarbis, liberalų padėtį apibūdina sekančiais:

"Liberalai paleido į rinkimų areną naują šūki: Pearsonas ar paralyzius!"

Ir jie tai daro ne iš gero.

Kitas to pat laikraščio bendradarbis štai ką sako apie libera-

ralų situaciją:

"Didelis optimizmas, kuris buvo apėmęs centrinį liberalų štabą pradžioje federalių rinkimų kampanijos, išgaravo".

Liberalų padėtis žymiai pablogėjusi, o konservatų pasitaisiusi.

"Premjeras John Diefenbaker", rašo jis toliau, "pasirodė toli gražu geresniu publikos užkariautoju, negu Pearsonas".

Taigi, "Pearsonas ar paralyzius", yra ne kas kita, kaip šiaudas skęstančiam. Ir nesijuokiant, o rimtai kalbant. Tam yra labai aiškus pagrindas.

Visuomet liberalai laimėdavo didžiumą atstovų Kvebeko provincijoj. Tai buvo liberalų tvirtovė. Šiomet, kaip ir pernai, liberalams nepavyko laimėti francūzų simpatijos. Pearsono pasisakymas už nuklinį ginklavimąsi nustatė francūzus prieš liberalus. Ir visoj Kanadoj jis nieko nelaimėjo su tuo vaidinimu. Ką reiškia Kanada su keliolika raketų.

Praėjusiais rinkimais libera-

lai turėjo didelius laimėjimus konservatyviškame Toronte. Pirmiau neturėję nei vieno atstovo, pernai jie išrinko net 12. Konservatai teisrinko 3, o naujieji demokratai kitus tris. Kaip atrodo situacija Toronte šiomet?

Vienas stebėtojas sako, kad liberalų situacija pablogėjus. Naujieji demokratai gali atkariauti iš liberalų gerą skaičių bažuotojų. Šiomet unijistai rodo didesnį susidomėjimą naujais demokratais.

Liberalai, kaip vienas stebėtojas pažymi, numetė į šalį visus prižadus. Viena, jų prižadai nėra naujiena. Kitos partijos taip pat žada ne blogesnius dalykus. Taip pat visiems yra gerai žinoma, kad konservatai išpildė tam tikrus prižadus. Liberalai valdė 20 metų, bet per tą laiką nepakėlė senatvės pensijų, o konservatai ėmė ir pakėlė net du kartus per 4 metus.

Pearsonas su savo adjutantais nutarę koncentruotis ant viršų minėto obalsio: "Pearsonas ar paralyzius!" Supraskit, jeigu nebus išrinkta dauguma liberalų, tai nebus tvirtos valdžios. Bet šis obalsis galėtų būti naudojamas ir konservatų: "Diefenbakeris ar chaosas!"

Naujieji demokratai, kaip matyti, nestato tokio obalsio. Jie nesimonia laimėti daugumos. Jie, tačiau, sako, kad jie gali būti nusveriančia jėga. Ir jie esą pasirengę palaikyti tą partiją, kuri sudarys vyriausybę, kad nebūtų reikalo vėl skelbti rinkimus. Žinoma, jie norės, kad valdžią sudaranti partija iš savo pusės patenkintų nors dalinai naujų demokratų reikalavimus.

Įdomu pažymėti, kad kanadiečiai netaip jau bauginasi, kad vėl nei viena partija neturės daugumos. Esą galima tikėtis daugiau gerų dalykų, jeigu nei viena partija neturės daugumos. Taip buvę praeityje. Kai viena partija turi daugumą, aišku, ji laikosi tvirtai. Niekas negali išbalsuoti. Bet ji ir nebijo nieko, nepaiso žmonių

reikalavimų. Kai grumoja pavojus būti nuverstai, kaip kad atsitiko su Diefenbakeriu, tada ji turi kreipti atydą į visuomenės opiniją.

Vienas dalykas, kuris gali būti nenaudingas, tai tas faktas, kad socialkreditoriai gali vėl turėti tokią pat nusveriančią jėgą, kaip praėjusiam parlamente. O jie, aišku, statytų savo reikalavimus, norint, kad jie palaikytų valdžią sudarančią partiją. Jie turi keistus planus ir nuolaidos jiems būtų nenaudingos žmonėms. Jie yra šašas ant Kanados politinio veido.

Tokia tai situacija yra artėjant rinkimams.

Tiesa, čia nebuvo kalbama apie penktą partiją — komunistus. Vyriausiai dėl to, kad jie stato tik mažą grupelę atstovų ir nenumatoma, kad ši partija galėtų įnešti kokią persvarą. Ji, kaip matyti, akstina žmones balsuoti už naujus demokratų. Vyriausia jos rolė šiuose rinkimuose yra ta, kad ji su savo agitacija išryškina tuos svarbiuosius klausimus, kurie gali nuspręsti Kanados ateitį. Jos obalsis yra tas, kad Kanada neturi įsileisti nuklinių ginklų, nepasiduoti JAV kapitalistų dominacijai, kovoti už savo nepriklausomybę.

Ar Žinote?

Kad banginio ir pelės kiaušiniai vienodo dydžio, nors banginis sveria šimtus tonų?

Kad nekurius žuvys, kaip, pavyzdžiui, karpės, gyvena iki 200 metų?

Kad dramblys geria ne per savo siurbli, o siurbliu pasėmęs vandenį švirksčia į gerklę?

Kad Amazonė upė toje vietoje, kur ji įteka į Braziliją, yra vos 1 mylios pločio, o kur išteka į vandenyną — 150 mylių pločio?

Akių ir Akiinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Asbest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiamo naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apstojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Cia matote tris pastovius "Flashback" programos dalyvius, panelistus. Tai Alan Milner, Margaret Morris ir Allan Manings. Programa matoma sekma-

dienių vakarais iš CBC televizijos stočių.

Ką Me Lan

Tėvuką pal mūsų šeimos šiltine. Vokie davė mums re ėmė ir išvežė ninę" — tušči

Kiek pagiję vą balandžio 1 namo 10 kilo maisto, nes m beturėjome j paskutinį bro liai tvartuose šunelis inksčia kiek gyvuliai bės kiek maist gau atgal į Ra buvo motina, c žiukas brolis.

Sie prisimin traukė, ką ir jo. Sako, kas y sakiau, kad st nūs prisiminin įvyko ant šito

Važiuojam į kelėj medžiai i ciai tai darė t nų, nes miškuc sia partizanai

Štai ir Juost viškės, laukai. vusj kalimą. V keitęs. Vietoj niau vadindav jokia trobesio 20 hektarų jau Juosta iškasta dviejų medinių vienas geras g ninė, kurion n daug darbo idė vo subombard nuojama atsta

Mano tėvišk ir gerai atrodo brolio taip pa rinkę visi artin laukė, nors me me jau susitik

Papietavus, nes, padėjom vainiką. Grįžd letą pažįstam vakare vėl atė sutę. Vaišindė lindami pergy tom, kaip atėj dos ryto.

Porą valan pusryčiaję tu kelionę. Besidairant stebėjau, kad

Apsilankyl geriausiai i Dėl plates

Ką Mes Matēm ir Girdėjom Lankydamiesi T. Lietuvoj

Stasys Repšys

(Tęsa)

Tėvuką palaidojus, veik visi mūsų šeimos nariai susirgom šiltine. Vokiečiai ir dabar nedavė mums ramybės: visus suėmė ir išvežė į Raguvos "ligoninę" — tuščią ir šaltą namą.

Kiek pagijęs, vieną ankstyvą balandžio rytą basas bėgu namo 10 kilometrų parsinešti maisto, nes mes "ligoninėj" nebeturėjome jo. Namie radau paskutinį brolių sergantį. Gyvuliai tvartuose baubia alkani, šunelis inksčia neėdęs. Užmetęs kiek gyvuliams šieno, sugriebęs kiek maisto, vėl tekinas bėgau atgal į Raguvą, nes ten dar buvo motina, dvi seserys ir mažukas brolis.

Šie prisiminimai net ašaras traukė, ką ir šoferis pastebėjo. Sako, kas yra, ar sergi? Atsakai, kad sujaudino nemalonūs prisiminimai įvykių, kurie įvyko ant šito paties kelio.

Važiuojam per beržyną. Pakelėj medžiai iškirsti. Sako naciai tai darė bijodami partizanų, nes miškuose juos daugiausia partizanai apšaudydavo.

Štai ir Juostininkų, mano tėviškės, laukai. Įvažiuojam į buvusį kaimą. Vaizdas labai pasikeitęs. Vietoj buvusio, kaip seniau vadindavo, "žydiesčio" jokio trobesio nelikę. Užvestas 20 hektarų jaunas sodas. Upele Juosta iškastas kanalas. Vietoj dviejų medinių tiltų pastatytas vienas geras gelžbetoninis. Piešinė, kurion man pačiam teko daug darbo įdėti, karo metu buvo subombarduota ir nebeplanuojama atstatyti.

Mano tėviškės namai tvarkoj ir gerai atrodo. Sesutės ir kito brolio taip pat. Tėviškėj susirinkę visi artimesni giminės jau laukė, nors mes su visais buvome jau susitikę Vilniuje.

Papietavus, nuvykom į kapines, padėjom ant tėvų kapo vainiką. Grįždami sutikom keletą pažįstamų kaimynų, kurie vakare vėl atėjo pas mano sesutę. Vaisindamiesi ir besidalindami pergyvenimais nępajutom, kaip atėjo penkios valandos ryto.

Porą valandų nusunūdę, papsuryčiavę turėjome rengtis į kelionę.

Besidairant po apylinkę pastebėjau, kad nebėra Medesto

raistelio, tai yra, mūsų artimiausio kaimyno raistelio, į kurį, man ganant, mėgdavo gyvuliai lysti, kad apsigynus nuo musų. O Medestas labai pykdavo ir keikdavo. O mano sesuo V. Vaičiulienė ir sako:

"Nebėra to raistelio, apie kurį tu kadaise dainuodavai".

"O ar tu", sakau, "atsimeni, kaip aš dainuodavau?"

"Iki šodžio", ir ji man kaip poterių išdeklamavo:

Medesto raistelis gražus žaliunėlis,

Pilnas žaliuojančių baltų gailėlių.

Ten žalioj uogelės, mėlynos raudonos,

Ten vaikštinėjo vienas Medestas ponas.

Jei tik ką pamato, tuoj akis pastato,

O jei kas įeina, tuoj pakelia vainą,

Žada jis išarti ir varles iškarti,

Nieko neįleisti, didžio pelno gauti.

Klausiau ir juokiausi iš savo "poezijos", rašytos man esant 10 metų.

"O kas atsitiko su tuo raisteliu?" klausiu. "Dabar ten matyti gražus laukas".

"Tai jo darbas", sako sesuo rodydama į savo ketvirtąjį sūnų Bronių.

Bronius yra melioracijos inžinierius. Kuomet jis baigė mokslą, tai valdžia pavedė jam pirmiausia nusausti savo tėviškės kolūkio laukus.

Pas mus "vaduotojai" dažnai sako, kad Lietuvoj neliko inteligentijos. Ir jie tuomi džiaugiasi. Labai jie apsigaua. Dabar Lietuvoje daug inteligentijos. Ir ši inteligentija yra daug geresnė. Yra kuo didžiulotis. Joj nėra seno pasipūtimo. Nereikia rašinėti prašymus, kaip seniau, kad leistų sumokėti mokesčius. Tuomet kartais trukdavo po tris dienas, kol priedavai prie viršininko. Dabar to nėra.

Nebūtų galo gerėtis savaisiais susitikus, bet mūsų laikas buvo ribotas, o dar turėjome daug ko pamatyti. Atsisveikinom ir iškeliavom linkui Troškūnų.

Troškūnai Bečernikai, Milaikiškiai, Taš-

Su duona ir druska, su lietuvišku alučiu pasitiko Tarybų Lietuvoje viešinių Kanados lietuvių grupę Kauno rajono "Kelias į komunizmą" kolūkio

kolūkiečiai. Šioje nuotraukoje tradicinį pasisveikinimo tostą pakelia viešnia iš Kanados P. Repšienė ir kolūkio pirmininkė G. Bundzienė.

liūnai, Vaidloniai — vis tai buvo sodžiai mano laikais. Vėliaus išsikėlė į vienkiemius. Dabar jie suėję į kolūkį. Tai sunku ir atpažinti.

Troškūnų kolūkis susideda iš 8 ir pusės kaimų. Įeina Troškūnų miestelis, Vaidlonių, Nakonių, Umėnų, Zavadiškių, Tašliūnų, Bečernikų, Laukagalių kaimai ir dalis Juostininkų. Tai bent kolūkis.

Upele Juosta, kuri anksčiau išsiliūdavo, dėl ko pakrantėmis nebuvo galima žemę dirbti, dabar, kaip švogeris Alfa Baranauskas sakė, nebeišsilieja. Ji paversta kanalu, o prie kanalo praėjusią vasarą užaugusios geriausios bulvės.

Jau ir Baranauskų kiemas. Šią vietą gerai pažinau, nes teko lankytis seniau.

Žmonos motina, seserys, broliai ir geras būrelis giminiių ir kaimynų sutiko mus su skaniai kvėpiančia namine duona, druska ir maloniu stikleliu. Ypač mano žmonelei šis susitikimas buvo labai jaudinantis, nes pirmas po 34 metų. Jaunesnės sesutės dar nebuvo gimusios. Viduje stalai buvo apkrauti įvairiu maistu, naminiu alumi. Sunku atpasakoti, koks buvo jaudinantis susitikimas.

Papietavę padarėme keletą foto nuotraukų, nuvažiavom į kapines, padėjom vainiką ant Baranauskų šeimos kapo, aplankėm kitų artimųjų kapus. Troškūnų kapinės dabar gražesnės, kaip buvo seniau. Daug gražių paminklų, gėlių.

Antanas Baranauskas užsipašė mus vakare pas save. Brolienė Janina laukė mūsų su gausiai apdėtu stalu, o broliai Antanas su Alfonsu aprūpino įvairiais lietuviškais gėrimais. Buvo pakviesta ir apylinkės svečių. Vakarą praleidom labai linksmai.

Ant rytojaus apžiūrėjom Troškūnų miestelį. Nemažai pasikeitimų matyti. Buvusioj rinkoj užvestas parkas. Subačiaus gatvėj pastatyta didelė ligoninė. Vytauto gatvėj (buvusi Stoties gatvė) pastatytas daugiabutis namas, amatų mokykla. Už miestuko į stoties pusę vėl didelė trijų aukštų mokykla. Bažnyčia ir varpinėčia tebestovi, kaip stovėjusios. Pastatyta ir privatinių namų. Gyventojų skaičiumi Troš-

Kolūkių Elektrifikavimas

VIEVIS. — "Rusakalnio" žemės ūkio artelės kolūkiečių namuose sužibo elektros lempu-tės. Kolūkio elektrifikavimas palengvins žemdirbių darbą. Motorai varo melžimo agregatą, pašarų smulkintuvą, siurblius vandeniui paduoti į fermas ir kitas mašinas. Elektrifikuotos visos laukininkystės brigados ir 5 kūlimo aikštelės.

Elektros energiją gavo trys kolūkio teritorijoje esančios mokyklos, kultūros namai, biblioteka, ryšių skyrius.

Pernai Kapsuko elektros montavimo darbų valdybos darbininkai nuveikė didelį darbą elektrifikuodami rajono kaimus. Elektros šviesą gavo "Paparčių", "Dainavos", S. Nėries vardo, "Bolševiko", "Artojo" kolūkiai. Šiais metais rajone bus baigtas kolūkių ir tarybinių ūkių elektrifikavimas.

Izraelis kaltina Vakarų Vokietiją, būk jos mokslininkai dirba Egipte prie atominų ginklų vystymo.

Tuo tarpu Šveicarijoj suimti du Izraelio agentai, kurie turėję planus bauginti Vakarų Vokietijoje gyvenančias kalbamų mokslininkų šeimas.

Visiems Mūsų Kostumeriams

UKRAINSKA KNYHA

Turi malonumą pranešti, kad be dabartinio siuntinių užsienin patarnavimo priima

Užsakymus dėl Dovanų

Tarybinėms aukštos kokybės prekėms

kurios gali būti užsakytos už kanadišką valiutą Kanados gyventojų dėl pristatymo jų giminėms Tarybų Sąjungoje.

Šios dovanos pristatomos, be mokėjimo muitų, laikotarpiu nuo 2 iki 5 savaitių po priėmimo užsakymo. Pristatymo išlaidos įeina į prekės kainą.

Peržiūrėkit mūsų dovanų katalogą dėl: automobilių, motorciklų, motorskuterių, dviračių, guminių padangų, televizorių, radijo, radijo-gramafonų kombinacijų, juostelinių rekorderių, pianų, akordianų, reфриdžeratorių, skalbiamųjų mašinų, siuvamųjų mašinų, kamerų, šautuvų, rankinių laikrodžių, rašomųjų plunksnų, pasiūtų drabužių, nosinių ir speketaičių, audeklo, divonų, apavo, staltiesių, parfumerijos.

KAINOS LABAI PRIEINAMOS

Štai keletas pavyzdžių kataloginių kainų:

Moskvič (autom.)	\$1,583.54	Akordianas Bayan ..	\$127.25
Motorciklas	258.81	Reфриdžeratorius	139.14
Vyriškas dviratis ..	39.60	Skalbimo mašina	70.05
Televizorius	193.84	Dulkių siurblys	36.98
Radio-gramafonas ..	117.61	Siuvamoji mašina ..	58.16
Pianas	465.41	Šautuvas	59.46
Rankinis laikr. vyr.	19.86	Rank. laikr. mot. ...	27.12

Prie kataloginių kainų reikia primokėti mažą sumą bankui ir agentui už patarnavimą.

KREIPTIS: "PADAROK" DEPARTMENT

Ukrainska Knyha

962 Bloor Street West	Toronto 4, Ontario
613 Selkirk Ave.	Winnipeg, Manitoba
10803 — 95th Street	Edmonton, Alta.
2645 East Hastings	Vancouver, B. C.

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinien Europon kelionių ekspertų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kalna:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

GERIAU NEGU NIEKAS, BET NEPAKANKAMAI

Prezidentas Kennedys, kiek matyti iš spaudos, nešoko turavoti Centralinės Amerikos diktatoriams, kurie baisiai širsta prieš Kubą. Jis daugiau kalbėjo apie ekonominius reikalus, kurie tų diktatorių valdomose šalyse labai prasti. Bet jis nepasakė aiškiai ir nenorėjo pasakyti, kad Kubos žmonės turi teisę tvarkytis namie taip, kaip jiems patinka. Priešingai, jis kalbėjo apie tai, kad JAV daro viską, kad nuvertus Kastro valdžią, tik dar nešauda. Faktiniai, tai ir šaudoma. Amerikiečiai juk rėmė anuo metu užpuolimą ant Kubos. Ne iš kur kitur gauna pinigų pabėgėliai, kurie iš pasaly apšaudo Kubos pakraščius ir žudo nekaltus žmones.

Jungtinės Valstijos daug daugiau gera padarytų visoms Lotynų Amerikos šalims, jeigu jos neduotų nei cento tiems diktatoriams, kurie žiauriai valdo savo žmones, turi pasigrobę turtus ir laiko didžiausiam skurde milžinišką didžiumą žmonių. Ir Kennedys pripažįsta, kad skurdas priverčia žmones sukilti prieš nepakenčiamas sąlygas. Ir pats komunizmas juk nėra koks iš debesų numestas dalykas, o žmonių pastangos pašalinti skurdą, socialinį neteisingumą. Jei kas kitas tai padarytų, aišku, komunistams nebektų ką veikti. Bet JAV tikrumoje visos savo jėgas meta tam, kad tą socialinį neteisingumą palaikytų visur.

Jeigu prezidentas Kennedys būtų išmintingas, jis galėtų matyti, kad Europoje ir kitur fašizmas yra jau paskutinis kapitalizmo etapas. Reakcija ir fašizmas pastoja kelią bent kokiam demokratiniui progresui. Jie sunaikina demokratines jėgas. Žmonėms nebelieka jokio kito pasirinkimo.

Šie žodžiai, žinoma, ne tam, kad jie pamokintų prezidentą Kennedį. Tai apibūdinimas situacijos, kuri dabar yra Lotynų Amerikoje. Ir ne tik Lotynų Amerikoje, bet ir daugelyje kitų pasaulio sektorių.

NE TAIP BAIŠU, KAIP PERSTATOMA

Spauda šioj šalyj užgiedoja, kad Tarybų Sąjungoje laidojama laisvė rašytojams ir menininkams. Girdi, dabar vėl bus taip, kaip prie Stalino. Chruščiovas davęs įsakymą visiems kurti tokius kūrinius, kokių nori komunistų partijos lyderiai. Ar iš tikrųjų taip yra?

Chruščiovo kalba rašytojams, poetams ir menininkams nėra joks įsakymas ar įstatymas. Tai kritika, pamokinimas. Jis labai vaizdingai įrodinėjo, kokia didelė atsakomybė krūva ant rašytojų ir menininkų pečių visuomenės auklėjime. Jie už tai turį geriausiai suprasti gyvenimo eigą, geriausiai atvaizduoti tikrovę, geriausiai panaudoti savo žodį, pieštuką ir kitas priemones tam, kad padėjus išauklėti dorus žmones, nuosirdžius, darbo nebijančius, nes tik tokia visuomenė gali sukurti gražų, pasiturintį gyvenimą, laimingą gyvenimą. Rankiojimas šiukšlių ir drabstymas jų žmonėms į akis niekam nieko gera nepadarys, nors tų šiukšlių tikrovėje dar yra.

Kaip gerai būtų, kad pas mus kas nors autoritetingas laikas nuo laiko susisaukęs spaudos, meno atstovus išdrožtų tokį pamokslą. Gal tuomet ir čia spauda, menas būtų nors kiek panaudojama auklėjimui žmonių. Dabar gi, knygos, jūdžiai, televizija ir kitos priemonės tarnauja tvirkimui žmonių. Tiesa, nemažai kūrinių skiriama taip vadinamai antikomunistinei kovai, bet tas nieko naudingo neduoda. Neigiamas veiksnys, kiršinimas žmonių prieš progresą nei kiek netarnauja auklėjimui žmonių. Reikia pozityvios programos, kovojančios prieš tas negeroves, kurios kliudo žmonėms žengti pirmyn.

Pas mus kritika labai siaura. Jei kas ir rašo kritiką, tai tik dėl to, kad jam apmokama už tą kritiką. Kritikas nerašys taip, kad ką užgavus, kad kam ant kojos užmynus.

Chruščiovas pasako atvirai. Jis nepaiso, kad bus tokių, kuriems nepatiks. Kokia gi bus kritika, jeigu ji nebus pamokinanči. Bet jo kritika nėra įstatymas ar parėdymas, kaip kad bando čia spauda teigti. Jis pareiškė savo ir savo partijos nuomonę.

Klaipėdos miesto IV vidurinėje mokykloje organizuotas vaikų dainų ir šokių liaudies ansamblis. Ansamblyje — 112 pirmų-ketvirtų klasių mokinių. Organizuojant mokyklos vaikų dainų ir šokių liaudies ansamblių, nemažai nuosirdaus darbo įdėjo mokyklos direktorius Bronius Mažonis ir ansamblio va-

dovės mokytojos Elena Binkauskienė ir Regina Melnikienė.

Mokyklos vaikų dainų ir šokių ansamblis jau turėjo pirmąjį pasirodymą jauniems rinkėjams, buvusiems IV vidurinės mokyklos auklėtiniams.

Nuotraukoje: mažieji šokėjai šoka lietuvių liaudies šokį "Kanapėlė".

ATVIRAI KALBANT

Liberalų lyderis L. B. Pearsonas vis dar tebebaugina kanadiečius su pavojumi iš Tarybų Sąjungos. Kanada, neturėdama savo bomarkams nuklinių ginklų, sako Pearsonas, yra be jokio apsigynimo.

Jis taipgi nori vaidinti didelę rolę NATO eilėse Europoje, apginkluodamas kanadiečius nukliniais ginklais.

Jam nesvarbu, kad Kanadoje nėra užtektinai lovų ligoninėse sergantiems, nepakanka vietos universitetuose studentams, nesutelpa mokiniai pradinėse mokyklose, bedarbių fonde nebėra pinigų ir t. t.

Bet užmirškim laikinai apie kitus dalykus, o imkime tariamą apsigynimą.

Jeigu Kanada ir bendrai NATO jėgos tokioj blogoj padėtyj dėl to, kad Diefenbakeris nesiskubina ginkluoti kanadiečius nukliniais ginklais, tai kodėl gi tie "rusai" atidėlioja, nepuola dabar, kada oponentai nepakankamai apsiginklavę? Juk jie būtų kvaili laukti, kol Pearsonas išbudavos nuklinę galią.

Faktas yra, kad Tarybų Sąjunga nesirengia pulti Kanadą ar kurią kitą šalį. Už tai, kad karas nieko gera niekam nežada, ypač nuklinis. Tarybų Sąjunga, kaip ir kitos šalys, gali daugiau atsiekti su taika.

Kanadai pavojus kasdien auga ne iš Tarybų Sąjungos pusės, o iš kaimyno — JAV kapitalistų, kurie vis daugiau ir daugiau Kanados turtų ir jmonių perima savo nuosavybėn. Amerikiečiams nereiks nei iš pistolieta iššauti, kad paėmus Kanadą, jeigu nebus nieko daroma.

Reakcionieriai ir atžagareiviai daug ašarų lieja dėl Kubos. Kiti reikalauja, kad nieko nelaukiant būtų sutriuškinta Kastro valdžia Kuboje. Jie įsi-vaizduoja, kad jeigu Kubai bus

leista ir toliau būti socialistine, tai su laiku visa Pietų Amerika atiteks komunistų kontrolei.

Tie žmonės aiškiai parodo didžiausį nepasitikėjimą savo santvarka. Juk jeigu visas kontinentas užsikrės nuo Kubos ir atiteks į komunistų kontrolę, tai kas nors yra negerai su esama santvarka. Jeigu būtų ji tokia nenugalima, kaip nekuriu tvirtina, tai nereiktų visai bijoti.

Tokiu būdu, jeigu Kuba ir būtų sunaikinta, sėklos, kurios grumoją kapitalizmui, pasiliks kitose šalyse ir su Kubos sunaikinimu nebus nieko naudinga padaryta.

Kuboj nebuvo nei rusų, nei kitų šalių komunistų, bet ji tapo komunistine. Kodėl? Todėl, kad Batista su savo sėbrais nesirūpino liaudimi. Taip, kaip nesirūpina kitų šalių diktatoriai.

Kada žmogus serga, tai jis gydosis pats. Nieko jam nepadėtų, jeigu jis atakuotų kitus.

Patriotizmas Kanadoje tuoj apšaukiamas antiamerikonizmu. Ypač Pearsonas nuolatos įspėja kanadiečius, kad konservatai veda antiamerikonizmo propagandą. Tai visai netiesa.

Amerikiečiai pirmoj vietoj žiūri savo interesų. Jeigu kas nors daroma Kanadoje, kas jiems nepatinka, tuoj jie atsiliepia. Tai kodėl kanadiečiai negali būti nors tiek patriotiški, kaip amerikiečiai, ir pirmon vieton statyti savo interesus?

Biznis yra biznis. Kanados santykiai su JAV turi būti pagrįsti praktiškais interesais.

Italų Alpėse sudužo Saudi Arabijos orlaivis su 18 žmonių. Jų tarpe buvo karaliaus valdžios žmoniu.

Karalius Saud sako, kad tai sabotazninkų darbas. Jie norį ir jį patį nužudyti.

Ar Moteris Buvo Kada Popiežium?

Bažnytininkai į šį klausimą atsako neigiamai. Jie remiasi tuo, kad nėra tiesioginių šaltinių, kurie patvirtintų moters buvimą popiežių soste.

Tačiau tokie patvirtinimai yra.

Pirmasis pasakojimą apie popiežių - moterį užrašė metraštininkas Martynas, miręs 1278 metais. Jis rašė, kad Leono IV (855 m.) pirmtakas buvęs Jonas Anglas, kilęs iš Mainco. Tai buvusi persirengusi moteris. Ji buvusi popiežium dvejus metus, septynis mėnesius ir keturias dienas. Jaunystėje ją vienas bičiulis nuvežęs į Atėnus, kur jai taip sekėsis mokslas, kad tame mieste niekas negalėjęs jai prilygti. Vėliau Romoje ji su dideliu pasisekimu galėjo dėstyti visus mokslus ir įgijo tokią šlovę, jog vienbalsiai buvo išrinkta popiežium. Trečiais popiežiavimo metais ji tapusi nėščia, gimdžiusi pakeliui į Laterną ir veikiai mirusi.

Martyno "Chronika" 13-14 amžiais buvo labai paplitusi. Jos autorius popiežiaus kapelionas ir nuodėmklausys — gerai žinojo užkulisinę popiežių gyvenimo pusę.

Išrinktas popiežium, kardinolas Julius iš Lisabonos pasivadino Jonu 21-muoju (1276-1277 m.), praleisdamas 20-ąjį numerį todėl, kad vieną iš to vardo numerių turėjusi "to neverta pirmtakė". Tuo būdu Jonas 21-asis patvirtino moters buvimą popiežium.

Sijenos katedroje 200 metų greta kitų popiežių statulų stovėjusi popiežiaus - moters statula. Ši katedra davusi tris popiežius, bet nė vienas iš jų neradęs reikalo statulą pašalinti. Tikrai Klemenso VIII, miręs 1605 m., įsakė skulptoriui jos moterišką veidą perlipdyti į vyrišką — popiežiaus Zacharijaus.

Jonas Husas Konstancos bažnytiniam susirinkime du kartus kalbėjo apie popiežių - moterį, tačiau niekas ten dalyvavusių 22 kardinolų, 49 vyskupų ir 272 teologų to neužprotstavė. Vadinasi, vėlyvaisiais viduramžiais aukštieji Romos dvasininkai neabejojo popiežiaus - moters buvimu.

Kad kažkada moteris buvo popiežių soste, lyg ir patvirtina toks paprotys, žinomas Romoje nuo 11-to amžiaus. Kiekvienas naujas popiežius iškilmingos procesijos į Laterano rūmus metu turėdavė po keletą minučių pasėdėti dviejose senovinėse kėdėse. Pasakojama, viena iš tų kėdžių buvusi kiura. Popiežiui į ją atsėdus, būdavo (Pabaiga ant 8 pusl.)

Pa

Liberalai "Pearsonas"

Bet praė tuo paralytas, o pats

Jis jokiu ti Kanados zicijoj.

Arba aš l ba aš niek resnis obal

Yra orga nasi "Worl tuojanti už jkurimą.

Jie mato tai pasauli

Bet jeig kaip Pears kad arba a niu premjer saulinės va būtų?

Man atr valdžia yra kas, kuome dalinės.

Kaif vien dšios pasat pasidalinim ir kultūroj Girdi, yr kultūra, K liška ir fra

Visoki v jų kultūra kitų.

Man gi yra kultūri yra šviesa.

Kas nek lieka neku to, kokiai ka.

Tėviskės V. Reimeri tilpo Mosco

Girdi, ku sieniečiams vos žmonių

O kas g Narkeliūtė bet buvo j

Bet žibu jų pasako, mai nepati

Vytauta. straipsnį a lingrado kraugerių

Rašytoj kad tai ne kova. Tai kova.

Vienoj Sėjunga, l Valstijos, kitų.

Kitoj Japonija, I

Kurioj g čio simpati

Pastabos

Liberalai iškėlė obalsį: "Pearsonas ar paralyžius!"

Bet praėjusiame parlamente tuo paralyžium buvo ne kas kitas, o pats Pearsonas.

Jis jokiū būdu nenorėjo dirbti Kanados labui būdamas opozicijoje.

Arba aš būsiu premjeras, arba aš nieko nedirbsiu, būtų geresnis obalsis.

Yra organizacija, kuri vadinas "World federalists", agituojanti už pasaulinės valdžios įkūrimą.

Jie mato išeitį pasauliui tik tai pasaulinėje valdžioje.

Bet jeigu atsirastų tokių, kaip Pearsonas, ir pasakytų, kad arba aš turiu būti pasauliniu premjeru, arba nereikia pasaulinės valdžios, kaip tuomet būtų?

Man atrodo, kad pasaulinė valdžia yra neįmanomas dalykas. Kuomet pasaulis yra pasidalinęs.

Kai vieni nori vienos valdžios pasaulyje, tai kiti randa pasidalinimą visame kame, net ir kultūroje.

Girdi, yra vakarinė ir rytinė kultūra. Kanadoje esanti angliška ir francūziška kultūra.

Visoki vaduotojai teigia, kad jų kultūra taip pat skiriasi nuo kitų.

Man gi atrodo, kad kultūra yra kultūra, kaip kad šviesa yra šviesa.

Kas nekultūringa, tai ir palieka nekultūringa, nežiūrint to, kokiai tautai ar kalbai tenka.

Tėviskės žiburiai kimba prie V. Reimerio, kurio straipsnis tilpo Moscow News.

Girdi, kodėl neleidžiama užsieniečiams pamatyti tą Lietuvos žmonių džiaugsmą.

O kas gi yra Tysliavienė ir Narkeliūtė? Jos amerikietės, bet buvo įleistos Lietuvon.

Bet žiburiečiams ir tokiems jų pasakojimai ir rodomi filmai nepatinka.

Vytautas Kastytis savo straipsnį apie mūsų prie Stalingrado užvadino "Dviejų kraugerių kova".

Rašytojas turėtų atminti, kad tai nebuvo dviejų asmenų kova. Tai buvo dviejų pasaulių kova.

Vienoj pusėj buvo Tarybų Sąjunga, Britanija, Jungtinės Valstijos, Kanada ir daugelis kitų.

Kitoj — Vokietija, Italija, Japonija, Ispanija ir kitos.

Kurioj gi pusėj buvo Kastyčio simpatijos?

J. Y.

Kauno "Koton" fabriko gaminiai žinomi toli už respublikos ribų. Įvairiausių rūšių vyriškos, moteriškos, vaikiškos kojinių siunčiamos į tolimiausius šalies kampelius. Kojinių rūšių kūrėja O. Juozapavičiūtė, prie kurios sustojė Tarybų Lietuvoje viešintys Kanados lietuviai, puiki savo darbo specialistė. Tokių darbščių ir nagingų darbininkų netrūksta visose Kauno įmonėse. Tuo akivaizdžiai įsitikino svečiai.

Ką Kiti Rašo

Jei demokratijai yra pavojus

Filosofiniais polinkiais kolumnistas Sydney Harris piktinasi antikomunistiniais demonstravimais, net knygų krautuvių ir kitų įstaigų pavadinimais. Jis sako, pavojus yra ne iš komunistų, bet iš antikomunistų. Jis rašo:

"Negalima sukurti gyvenimui pagrindą iš negatyvų, iš kam nors neapykantos, kam nors priešingų veiksmų, nes pranykus tam nelieka kuo pasiremti".

Smerkdamas pastangas suklaikyti komunistinę literatūrą, jis sako:

"Tiktai Amerikos žmonėms labai reikalinga tai daugiau žinojimo apie pasaulinius reikalus, apie geras ir blogas puses lenktyniuojančių skirtingų sistemų. Ko Amerikai nereikia, tai antikomunistinės propagandos".

Bijantiems komunizmo geriausia kovoti ne ginklais, ne puldinėjimais, bet ideologiniais, ne pikta propaganda, bet geresniu supratimu abiejų sistemų — kapitalistinės ir komunistinės, sako Harris.

"Prasčiausias kovos būdas — teigia jis — tai persekioti komunistus kaip religinę hereziją, o superpatriotai ir temoka tik persekioti anatemos, rangangaudyste, lojalumo priesaikom ir kitom priemonėm, kurios geriau pritinka fašistinei sistemai, o ne mūsų šaliai".

Tie "superpatriotai", permirkę neapykanta puldinėja visus pažangius žmones, visus, su jais nesutinkančius. Jų gyduolė pati yra liga.

Ko Amerikai reikia tai daugiau knygų, daugiau žinojimo skirtingų idėjų ir sistemų, lai žmonės patys pasirenka kas jiems patinka. Apšvieta yra ge-

riausia gyduolė socialėm ligom, sako Harris.

— Vilnis

Siunta ir ant kunigų

Matote, nei sutana, nei iki kelių rožančius, nei ilga barzda neapsaugo iš Tarybų Sąjungos pribuvusių dvasininkų. Jie ujamami, jie pikietuojami, jie koliojami. Jie irgi krikštijami "komunistų agentais", "Maskvos agentais", "konspiratoriais" ir dar kitokiais "šaukais" pavadinimais.

Tiesa, jie yra dvasininkai, bet jie juk čia pakviesti svečiai. Jie tokiais ir turėtų būti laikomi.

Pamatysite, tokių prajovų neatsitiks su iš Amerikos nuvykusiais dvasininkais Tarybų Sąjungoje. Jei jie bus priimti, tai bus traktuojami kaip žmonės.

Daugiausia prieš Tarybų Sąjungos dvasininkus protestuoja ir lermuoja katalikiški fanatikai, kunigų sukurstyti.

— A. Rimba

Įšnekėjo

Mano, amžinatils, bobutė sakydavo, jog galima įšnekėti ir sveikam ligą. Šventa teisybė!

Štai mūsų "veiksniai" per 22 metus šneka ir šneka, kad "nebėra Lietuvos", "Lietuva okupuota", "Lietuva pavergta" ir t. t.

Gi dabar žiūriu, ir įkalbėjo — kaip sveikam ligą. Patys Lietuvos piliečiai pripažino:

"Komjaunimo Tiesos" Nr. 43, kovo 2 d., didžiausiom raidėm per visą puslapį, kad ir "veiksniai" galėtų matyti, paskelbta:

"LIETUVOS SENOS NEBER."

Aš tą žinojau jau 1960 metais lankydamasis Lietuvoje.

bet nepam nesakiau. O buvo taip:

Ir Kaunas nebe smetonuotas, ir Klaipėda nebeatsiduoda hitleriniu dvoku, o Vilniuje Pilsudskio — nei dūcho!

Tai gi, jei ir anie patys jau pripažįsta, kad Lietuvos nebėr, tai ką po šimts kalakutų, belaisvinsim?

— J. Jonikas

— o —

Dėl Tysliavienės filmų

Visokių prajovų yra tekę matyti, bet tokio, koks buvo praeitą sekmadienį Lietuvių Auditorijoje, dar nebuvo tekę. Nacionalistai suruoštam V. Tysliavienės filmų rodymui turėjo uždėję blokadą. Be atsiųsto vieno pikieto ir pulkelio savo asmeninių seklių, neatėjo nė vienas. Salė buvo apytuštė.

Tačiau nežiūrint visa to, S. Narkeliūnaitė liepsnodama entuziazmu triūsė prie prožektoriaus rodydama kaip tik tuos, katrie ją boikotavo, katrie laikė uždėję blokadą.

Filmuose S. Narkeliūnaitė džiaugėsi ir didžiavosi kaž kokiais Brooklyne lietuviais kunigais, atnašaujančiomis jų mišiomis, sakramentų dalijimu. Didžiavosi nacionalistų suruoštu vasario 16 d. minėjimu.

Juokingiausia buvo, kai pradėjo rodyti Čikagoje įvykusį kultūros kongresą Jaunimo centre. Čia matėsi Gaučys, kun. Prunskis, prel. Krupavičius, Daužvardis ir šiaip jau visokių tariamų inteligentų.

Apie juos rodo kuopalančiausią filmą, o jų nė vieno nėra salėje, atėjusio pamatyti filmo.

Ar ne paradoksas?!

— S. J. Jokubka

— o —

Dėl Lozoraičio ašarų

Laikraštukas "The Long Island Catholic", cituodamas Stasio Lozoraičio graudžius verksmus, andai pasakotus San Franciske, atžymi, kad šiuo metu Lietuvoje katalikų kunigų esama tik 750. O vyskupų — trys. Kunigų seminariją lanko 60 klierikų.

Kadai esu apie tai "Laisvėje" rašęs, o šiuo tarpu tik norisi priminti katalikų laikraštui ir p. Lozoraičiui: tuojau po antrojo pasaulinio karo iš Lietuvos pabėgo daug katalikų kunigų, du vyskupai ir vienas arkivyskupas. Nemaža Lietuvos kunigų šiuo metu kunigauja JAV airių, lenkų, italų parapijose, kiti — Romoje be jokio užsiėmimo tebegyvena. Vyskuapas Brizgys "veikia" Čikagoje.

Jeigu ten kunigų, Lozoraičio apskaičiavimu, per maža, tai kodėl dipukai kunigai dabar negrįžta Lietuvon?

— R. Mizara

Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos susitarė kooperuoti paleidžiant oro sekimo satelitus.

Programa galinti būti paplėsta ir bendromis jėgomis siunčiami tyrinėtojai (mechanikai) į Marsą ar Venerą.

ŠYPSENOS

Jis atsakomingas

"Ar jūs esate atsakomingas žmogus?" klausia samdytojas apžiūrėjęs darbo ieškantį sekretorių.

"Taip", atsako šis.

"O ką jūs žinote, kad jūs atsakomingas?"

"Už tai, kad senoj vietoj man sakydavo, kad aš esu atsakomingas, jeigu tik kas atsitikdavo".

— o —

Jis nedaro klaidos

"Ar jūs tikras, gydytoju, kad aš sergu plaučių uždegimu?" klausia ligonis savo gydytoją. "Kartais būna, kad gydytojas pripažįsta plaučių uždegimą, o ligonis miršta nuo ko kito".

"Būk ramus", suramino gydytojas. "Jeigu aš pripažįstu plaučių uždegimą, tai nuo plaučių uždegimo ir miršta".

— o —

Reikia būti gudriam

"Ką reikia pirmiausia padaryti valant šautuvą?" kamininėjo puskarininkis naujoką. "Pasižiūrėti į numerį."

"Ir kam tas reikalinga?"

"Kad nenuvalius svetimą šautuvą".

Venera Esanti Verdantis Kamuolys

Jungtinių Amerikos Valstijų mokslininkų paleistas Marineris, kuris pralėkė pro Venerą praėjusį rudenį, davęs informacijų, kurios rodančios, kad Veneros temperatūra yra nuo 300 iki 400 laipsnių Fahrenheit. Kitaip sakant, Veneros paviršiuje virte verda ir kunkuliuoja.

Marineris prašvilpė pro Venerą 21.594 mylių atstumu. Iš tokio atstumo nebuvo galima labai tiksliai patirti padėtį Veneroje, bet gautos informacijos įgalinančios mokslininkus manyti, kad Veneros paviršiuje labai karšta ir gyvybei egzistuoti neįmanoma.

Kiti mokslininkai padarė kontaktą su Marsu pagalba radaro. Radaras parodė, kad Marso paviršius taip pat ne vienodas. Yra labai kalnuotų vietų ir labai lygių.

Radaro bangos pasiekė Marsą ir sugrįžo atgal per 11.1 minutės, padarydamos kelionę 125.000.000 mylių į abu galus.

Ant Bali salos, Indonezijoje, iš ugniakalnio ištekanti lava sudegino virš 1,000 žmonių. Virš 100,000 žmonių turėjo bėgti viską palikę.

Lava labai greitai pasklido po apylinkę, kadangi ugniakalnis išsiveržė 10,308 pėdų aukščio kalne. Ugniakalnis neveikė jau 100 metų.

Montrealo žinios

Šis ir Tas iš Miesto Gyvenimo

Montrealo Lietuvių Taikos Komitetas iš tikrųjų puikiai veikia. Ką tik neseniai buvo suruošęs labai sėkmingas prakalbas, o kovo 16 d. turėjo labai gerai pavykusią vakarienę. Svečių buvo daug. Veikliosios komiteto narės paruošė skanių valgių. Joms padėjo dar kitos moterys, daugumas jų net paaukodamos daug dalykų. Svečiai buvo labai puikiai pavaišinti ir praleido linksmai laiką.

Prie to, turėjo tris viešnius iš Moterų Balso organizacijos, iš kurių viena pasakė labai įdomią taikos palaikymo klausimu kalbą, ragindama kuo daugiau dėti pastangų į taikos judėjimą. Jos kalba buvo palydėta gausiais aplošimais.

Taipgi žodį tarė J. Lesevičius artėjančių federalių rinkimų klausimu, ragindamas lietuvius balsuoti už tuos kandidatus, kurie stovi prieš įsileidimą nuklinių ginklų Kanadon, kurie pasisako prieš karą, pasižada veikti už taikos išlaikymą pasaulyje.

Pragramą pravedė labai vykusiai komiteto narys M. Spaičys.

Šį šeštadienį, kovo 30 d., 2 val. p. p., Bendras Jungtinis Taikos judėjimas šaukia visų politinių partijų mitingą, 480 Gifford St. (tarp St. Denis ir Berri g-vių). Jame kalbės visų politinių partijų kandidatai.

Todėl reikia manyti, mitingas bus įdomus. Verta visiems nu-eiti pasiklausyti.

Verduno miesto tarybos rinkimai įvyks balandžio 1 dieną. Kiek teko šiam korespondentui patirti iš ten gyvenančių lietuvių, tai ketvirtame warde, kur gyvena gana daug ir lietuvių, esą geriausia rinkti į aldermanus Stan Murdock ir Archie Wilcox.

Tad įsidėmėkit šiuos kandidatus ir atiduokit balsus už juos.

Virš 1,000 CBC francūzų televizijos artistų ir rašytojų grąšina streiku, jeigu jie iš samdytojų negaus tokių pat sąlygų, kokias turi jų bendrininkai anglai. Ir iš tikrųjų, iš šalies žiūrint, gana keistai atrodo. Ta pati televizijos stotis anglams artistams moka \$6.25 į valandą, o francūzams tik \$5.00 į valandą. Jie reikalauja pakelti po \$1.00 į valandą.

Francūzų artistų ir rašytojų federacija su samdytojais vedė derybas nuo 1960 m. balandžio mėnesio. Negaudami prideramų rezultatų per derybas, pagaliau pasiūlė perduoti reikalą arbitracijai. Bet stoties viršininkai atsisakė. O ant galo ir visai nutraukė derybas. Todėl artistai ir grąšina streiku.

Apie federalius rinkimus, kurie įvyks balandžio 8 d., daug

mūsų spaudoj jau buvo rašyta, todėl šioj skiltyj nėra reikalo plačiau rašyti. Vienas dalykas, tačiau, reikia priminti, kad tarp daugelio kitų kandidatų, Montrealo mieste yra išstatytas vienas kandidatas ir Kanados Komunistų Partijos, Hochelaga distrikte, Jeannette Pratte. Nors amžium dar nesena moteris, bet savo drąsa, pasišventimu ir pasiaukojimu už darbininkų klasės reikalus, ji yra įgijus ne mažai įtekmes tarp francūzų darbininkų Kvebeko provincijoje. Todėl jinai prisiėmė šį garbingą žygi, palaikyti kandidatūrą į parlamentą, kad šiuose lemiamuose rinkimuose galėtų pridėti balsą komunistų vardu prie tų, kurie tvirtai ir nesvyruojančiai smerkia karo kurstytojus, veikia, kad Kanada atsistotų taikos šalininkų pusėje ir, virš visko, kad Kanados žemėje nebūtų įsileista Amerikos nuklinių ginklų.

Tad pažangūs lietuviai, taikos šalininkai, kurie gyvenate Hochelaga distrikte, balandžio 8 d., paduokite savo balsus už komunistų kandidatę — Jeannette Pratte. Jos rinkimų komiteto raštinė randasi: 3555 Hochelaga St. Tel.: 523-9271.

Genė Jurgickaitė ruošiasi vedybiniam gyvenimui. Ta proga, jos giminaitės ir artimos draugės kovo 17 d. jai surengė prieš vedybinę "shower" parę. Jos vestuvės su Juozu Mockevičium įvyks gegužio mėnesį.

Megė Lygnugarienė yra susirgusi ir aplaikė operaciją. Ligonė randasi Royal Victoria ligoninėje.

Teko nugirsti, kad Nellie Kuckenienė, nors tvirta moteris, bet paskutiniu laiku sušlubavo sveikatoj. Jos laimei, apsiėjo be ligoninės, nors namuose su gydytojo pagalba reikėjo gydytis.

Taip pat serga Antanas Laurinaitis. Ligonis randasi Verdun General ligoninėje.

Geoffrey ir Janet (Jarmalinskaitė — montrealiečių Jarmalinskų duktė) Smith, kuriuodu dabar gyvena Jungtinėje Valstijose, Wayland, Mass., susilaukė sveikos ir gražios dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi gerai.

vadovybėje direktoriaus Roy Semax.

Įžanga \$1.50 asmeniui.
Provincialis Komitetas

ATEIVIŲ MITINGAS RINKIMŲ KLAUSIMU

Šį sekmadienį, kovo 31 dieną, 2 valandą p. p., Ukrainų salėje, 6546 St. Lawrence Blvd., įvyks ateiviškų grupių komiteto šaukiamas mitingas rinkimų klausimu.

Visi kviečiami atsilankyti ir pasiklausyti kalbėtojų šiuo taip svarbiu reikalu.

Iš KLLD CK Raštinės

Knyga jau išsiuntinėta

Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto sekretorius J. Grybas pranešė, kad knygą "Prelatas Olšauskis" išsiuntinėjo ir mūsų draugijos nariams. Jeigu dar negavote, tai gausite.

Kurie negyvenate vietoje, kur randasi kuopos, tai kreipkitės į kuopų valdybas, kad pasiųstų.

Kurie priklausote pavieniais, tiem išsiunčiamos iš centro.

Nekuriose vietose, kur labai mažai narių beliko, draugai turėtų persikelti į mūsų centrą pavieniais. Būtų negražu, kad susipratę tautiečiai išsibrauktų vien dėl to, kad nėra pakankamai narių kuopą sudaryti.

Gausiai parėmė Apšvietos Fondą

Port Arthuro kuopos nariai, užsimokėdami narinius mokesčius, beveik visi dar paaukojo ir apšvietos fondui. Draugas P. Kunchys prisiuntė aukų nuo narių sekančiai:

Po 75 centus aukojo: Imbrasas P., Juodzevičius J., Tamošietis A., Legas J., Zaluba A., Pilkis A., Indriūnas D., Sklenys J., Staišys V., Dimša K., Karonas J., Stenulis G., Maleckas A., Ivaška A., Kuryla V., Lasinskas J., Šlapelis F., Paljonis I. ir Kunchys P. Bindokas K. 25 centus.

M. Bielinis, ottawietis, užsimokėdamas duokles paaukojo \$2.85.

L. Kisielius, Montreal, atsiuntė pluoštą narinių duoklių ir aukų nuo sekančių narių:

A. Janušio 85 centus, J. Dagio 50 centų, A. Keršio 45 centus ir J. Berželio 45 centus.

Toronto kuopos finansų sekretorius T. Rimdžius, pridūdamas duokles, pridavė ir aukų nuo sekančių narių: S. Repšio \$3.65, P. Gavėno \$1.85, A. Galinaičio 85 centus ir J. Sniečkaus 85 centus.

Padėkos žodis

Širdingai dėkoju visoms draugėms ir draugams, kurie mane lankė St. Thomas ligoninėj ir namuose ir apdovanojot gėlėmis ir gražiomis dovanomis. Jūsų atjautimas sutvirtino mane ir tokiu būdu padėjo man pergyventi ligą. Kol gyva būsiu neužmiršiu jūsų.

Ypatingai dėkoju draugams Repšiams, kurie mane lankė kiekvieną dieną ir apdovanojo brangiomis dovanomis. Neturiu aš dėl jūsų žodžių, kuriais galėčiau išreikšti dėkingumą.

Taip pat dėkoju ir draugams Damušiams, torontiečiams, už tokią nuoširdžią užuojautą ir dovanas.

Jūs visį padėjote man pergyventi sunkią ligą.

A. Kauzonienė

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd., Montreal, P. Q., Tel. VI. 2-5319

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai, skubiai ir

URMO KAINOMIS

(30-40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

KALBAME TIKRAI LIETUVISKAI

Ševčenkos Koncertas

MONTREAL. — Kultūrinės Association of United Ukrainian Canadians of Montreal and Lachine maloniai kviečia jus ir jūsų draugus dalyvauti pagerbime didžiojo ukrainų poeto ir kovotojo už laisvę — Taraso Ševčenkos. Tam tikslui rengiamas ukrainiškų dainų, muzikos ir šokių vakaras sekmadienį, balandžio 7 dieną, 2.00 val. po piet, Monument National teatre, 1182 St. Lawrence Blvd.

Programą pildys 65 dainininkai, muzikantai ir šokėjai,

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.

LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus.

Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas: OR. 4-7578

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su mainomu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montreale Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel: VI. 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

S. Aragvispirelis

Vertė V. Oškinis

Sudužusi širdis

Pasakiškas Gruzinių Romanas

(Tąsa)

— Aš tučiuojau kibsiu į darbą, nors tikros vilties ir neturiu. Jeigu jūs leisite ir nurodysite dirbtuvę, kur galėčiau...

— Oi ne! Mes neišleisime tavęs, kol sužinosime, kaip tu sutramdei žirgą, — pasakė Nadiras.

— Aš neturiu ko pasakoti, jūs gi visi matėte! Kai mes nugriuvome į upę ir dingome iš akių, — pradėjo Macharis, — mus ėmė nešti bangos. Nesitikėjau, kad žirgas šoks nuo uolos tiesiai į vandenį. Maniau, kad jis, pamatęs išvinišią upę, šoks į šalį. Kiek atsipėkėjęs iš netikėtumo, pamačiau, kad upė labai plačiai išsiliejusi, tad nusprendžiau tuo tarpu neleisti žirgui išplaukti į krantą, nes bijojau, kad ant kranto negalėsiu sutramdyti jo taip greitai, kaip vandenyje. Aš kaip mat nušokau nuo žirgo ir užsivyniojau juo uodegą ant rankos. Upė pagriebė nešti mane, o žirgas sunkiai varėsi į kraštą, paskui apsigrėžė ir ėmė plaukti aukštyn, prieš srovę. Jam buvo nelengva. Jis skrodė bangas krūtine, kapanojosi, nardė, prunkščiojo, be atvangos stengėsi išsikėpurnėti į krantą, bet veltui: aš visu savo sunkumu kabojau jam ant uodegos ir neleidau išlipti iš vandens. Netrukus mes atsidūrėme upės vidury. Tada aš pastebėjau, kad mano žirgas jau labai nuvargęs, ir kad dar kelias minutes taip pasigrūmus, galimė abu žūti. Tada pats ėmiau grumtis su srove, žirgo uodegą paleidau ir, įsitvėręs į jo karčius, variau jį į krantą, paragindamas ir padėdamas jam. Tai pajutęs, jis sukauptė paskutines jėgas ir pasinešė skersai srovės. Aš plaukiau greta jo ir mačiau, kad žirgas jau nebesirsta ant manęs. Pajutęs po kojomis žemę ir arti esantį krantą, jis pasuko tiesiai į jį. Vanduo vis dar tebesiekė jo pilvą. Staiga jis sustojo, drebėdamas visu kūnu.

— Gal tas tavo brolužis vadinasi Macharis? — paklausė karalius Nadiras.

— Jis vadinasi Loma. Bet, galimas dalykas, kad tikrasis jo vardas Macharis, tikrai nežinau.

— Bet Marecha galvojo kitaip. "Jis viską prasimano, tenorėdamas atsikratyti manimi", — tarė jinau sau ir nuliūdo.

Macharis dirstelėjo į ją ir, pastebėjęs jos nusiminimą, tarė:

— Prižadau tau, karalaite, kad "varpas" per penkias dienas bus pataisytas.

Macharis labai norėjo pamatyti karalienę. Paskutinėse iškilnėse ji nedalyvavo. Jis nežinojo, kur ji yra, bet paklausti nesiryžo, nes bijojo išsiduoti, bijojo, kad negalės drašiai pakalbėti su karaliene.

Norėdamas iki galo dengtis "Beširdžio" vardu, jis sumanė prašyti Iremą, kad tas dėtųsi esąs Macharis. Bet jis žinojo, kad Irema nenorės rodytis karaliui Nadirui, nes tas išsyk atpažintų jį.

— Si aplinkybė kiek sunkino padėtį. Bet Macharis ir čia rado išieitį: jis nusprendė, kad Irema gali būti dirbtuvėje, niekam nesirodydamas, kol bus nulietas naujas "varpas", o paskui slapta išieiti. Macharis žinojo, kad su kitokiomis sąlygomis Irema nesutiks.

Dar nepraėjus penkioms dienoms, Macharis iš tikro atnešė Marechai "varpą", kuris nei savo pavidalu, nei skambesiu nė kiek nesiskyrė nuo senojo.

— Štai "varpas", karalaite,

Grįžti čia buvo jau vėlu, todėl nujojau pas arkliaganius.

Žirgas labai geras, jis jau pamilo mane. Pamatęs mane, jis ima žvengti ir iš džiaugsmo trinti lūpomis mano veidą. O juk buvo norėjęs sudraskyti mane dantimis.

Kai pasiuntiniai, karaliaus maloniai ir gausiai apdovanojami, išvyko namo, pasiėmę sutramdytą žirgą, Macharis nusinešė suvyniotas į brokatą "varpo" šukes į paruoštą jam dirbtuvę.

Prieš išeidamas, jis tarė karaliams ir Marechai:

— Aš pasižadėjau pataisyti šį "varpą", bet tam darbui įtaką turėsiu atsikviesti savo brolužį. Tikiuosi, kad jis neatsisakys man patalkininkauti. Prisimenu, jis kažką kalbėjo apie metalus ir jų garsus... Mes susitikome miške ir susibroliaavome. Prisimenu, jis kartą sakė, kad esąs auksakalio mokinys ir slapstasis, nes išieškojęs visą savo įtėvio turtą ir negalįs grįžti pas jį, kol įsigysias brangenybių atsilyginti už išiekovatąsias.

— Gal tas tavo brolužis vadinasi Macharis? — paklausė karalius Nadiras.

— Jis vadinasi Loma. Bet, galimas dalykas, kad tikrasis jo vardas Macharis, tikrai nežinau.

— Bet Marecha galvojo kitaip. "Jis viską prasimano, tenorėdamas atsikratyti manimi", — tarė jinau sau ir nuliūdo.

Macharis dirstelėjo į ją ir, pastebėjęs jos nusiminimą, tarė:

— Prižadau tau, karalaite, kad "varpas" per penkias dienas bus pataisytas.

Macharis labai norėjo pamatyti karalienę. Paskutinėse iškilnėse ji nedalyvavo. Jis nežinojo, kur ji yra, bet paklausti nesiryžo, nes bijojo išsiduoti, bijojo, kad negalės drašiai pakalbėti su karaliene.

Norėdamas iki galo dengtis "Beširdžio" vardu, jis sumanė prašyti Iremą, kad tas dėtųsi esąs Macharis. Bet jis žinojo, kad Irema nenorės rodytis karaliui Nadirui, nes tas išsyk atpažintų jį.

— Si aplinkybė kiek sunkino padėtį. Bet Macharis ir čia rado išieitį: jis nusprendė, kad Irema gali būti dirbtuvėje, niekam nesirodydamas, kol bus nulietas naujas "varpas", o paskui slapta išieiti. Macharis žinojo, kad su kitokiomis sąlygomis Irema nesutiks.

Dar nepraėjus penkioms dienoms, Macharis iš tikro atnešė Marechai "varpą", kuris nei savo pavidalu, nei skambesiu nė kiek nesiskyrė nuo senojo.

— Štai "varpas", karalaite,

kurį tu pavedei man pataisyti, — tarė jis.

— Tu esi sakęs, kad kažkas padėjo tau taisyti jį, ar tiesa, "Beširdi"?

— Deja, tiesa, be jo pagalbos aš nebūčiau galėjęs išpildyti tavo noro.

— Kurgi-jis?

— Jis išėjo. Tik su ta sąlyga ir sutiko man padėti.

— Ir tu jam nieko nemokėjai?

— Mes esame brolužiai. Kitko atsisteisti su juo negaliu.

— Įtėvio turtui atgauti vien brolystės su tavim neužtenka! Juk tu pats esi sakęs, kad jis galėtų sugrįžti pas savo įtėvį tik tada, kai grąžins jam išiekovotą turtą.

— Tiesa, jis taip sakė.

— O jeigu tu parodytum jį mums, mes užmokėtume jam, ir jis greitai galėtų grįžti pas savuosius. Štai ateina tėvas ir Nadiras, jie irgi taip pasakys.

— Koks reikalas, dukrele? — paklausė senasis karalius, išgirdęs Marechos žodžius.

— Žiūrėk, tėve, "varpas" jau pataisytas.

— Ką tu sakai? Jau? — sušuko abudu bemaž vienu balsu.

— Nagi leisk mums pasiklausyti jo skambėjimo.

— Aš nemoku juo skambinti, "Beširdi", gal tu išmokysi mane? — šelmiškai paklausė Marecha.

— O, labai mielai. Praėjusią naktį, brolužis, prieš išeidamas, parodė man, kaip reikia apsieiti su "varpu".

— Taip ir turėjo būti, nes kuriam galui man "varpas", jeigu nemokėsi juo naudotis? — pastebėjo Marecha juokdamasi.

Penkias dienas Marecha slaptom sekiojo "Beširdį". Ji anapal tol nenorėjo patikėti, kad "Beširdis" nėra tas pats Macharis, kuris nuliejo "varpą".

Ir tikrai — ji pati savo akimis pamatė, kad "Beširdis" ir yra Macharis, o tasai kitas, kurį jis atsikvietė, buvo Irema. Jinau, kaip ir Macharis, miego davė dieną, o naktimis, žiūrėdama pro dirbtuvės langelį, apšviestą žaidro liepsnų, matė, kad Macharis dirba, o Irema tik žiūri į jį išpūtęs akis. Visas Iremos darbas buvo pūsti dumples, bet jis dažnai net ir tą darbą pamiršdavo.

Macharis pajudino "varpo" šerdelę.

Nadiras ir tėvas, išgirdę pažįstamus garsus, baisiai nustebė, o Marecha, didžiai nudžiugusi, prisispaudė "varpą" prie krūtinės ir sušuko:

— Jame ta pati siela, ta pati!

— "Beširdi", tu tikras burtininkas! — sušuko karalius Nadiras. — Dabar aš net didžiuojusi, kad...

— Jį pataisė kitas, — pertraukė jį Macharis.

— O kurgi jis, tasai "kitas"?

— Be tavęs, mes jokio kito nenorime pažinti, — pridūrė senasis karalius.

— Jis jau išėjo. Jis pataisė "varpą", mano labai prašomas.

— Ir tu, užuot atsilyginęs,

tedavei jam savo brolystę, nors jisai nori grąžinti išiekovotą turtą! — tarė Marecha juokdamasi.

Macharis nusigando, pajutęs, kad jo prasimanymas gali išieiti aikštėn.

— Marecha, tai paliepk atvesti čia tą, kuris pataisė "varpą". Juk tu esi pasižadėjusi išiekti už to, kas pataisys jį!

— Broli Nadirai, sutinku tešėti savo pažadą, bet nesiimu versti jį, kad imtų mane! Jeigu jis nenori manęs, tai aš nepivalau laikytis duotojo žodžio. Užtat turiu rankose jo sielą, — pridūrė ji ir susijuokė patenkinta.

Macharis apstulbo iš nuostabos: "Mano siela..."

— O jis labai gerai padarė, kad nepasirodė ir atpalaidavo Marechą nuo duotojo žodžio, — tarė senasis karalius. — Juk jei ne "Beširdis", Marechai niekada nebūtų pavykę pataisyti "varpo" ir ji niekada nebūtų išėjusi už vyro! O dabar "Beširdžio" dėka mes išvengėme dviejų blogybių. Taigi...

— Ne, tėve, aš niekam priedarvą nesiperšu. Žinau, ką tu nori pasakyti. Juk jeigu "Beširdis" nesutiks, tai...

— Karalaite, ar būsi man maloninga? — suvapėjo Macharis, kiek padvejojęs.

— Ar būsi maloninga? O, priek priemanęs. Bet ne, aš pati prieisiu! — Ir ji bematant atsidūrė šalia jo.

— O—

Karalius Nadiras pareiškė norą, kad Marechos ir "Beširdžio" vestuvės būtų iškeltos, kai sugrįš Eterė. Ir iš tikro, kaipgi jis galėtų paaikškinti svečiams, kodėl karalienė nedalyvauja vestuvėse?

Tėvas ir sesuo sutiko. Taigi, vestuvės galėjo įvykti tik rudėnį. Tiesa, pavasaris jauėjo į galą, bet prieš akis dar visa vasara ir pirmoji rudens pusė. Marechai tai buvo didelis išmėginimas, bet ką gi beveiksi, kai tokia tėvo ir brolio valia.

O Macharis iš dalies net džiaugėsi... Jis norėjo pasinaudoti tuo atidėjimu ir pasiimti su įtėviu ir imote; dabar jis galėjo šimteriopai atlyginti tėvui padarytą nuostolį, nes karaliai gausiai apdovanojo jį už žirgo sutramdymą.

Po savaitės jis atsiveikino su Marecha ir su karaliu, sakydamas, jog norįs pasimatyti su savo bičuliais ir vienmečiais, ir pasižadėdamas paskirtu laiku sugrįžti. Marecha slapčiom labai verkė.

Machariui išvykstant, karaliai dar kartą apdovanojo jį už pataisytą "varpą" ir prašė perduoti užmokestį nelaimingam pameistriui, kad tasai galėtų atlyginti tėvui padarytus nuostolius. Atsiveikindami jie išbučiavo Macharį ir išleido.

Macharis susitiko sutartoje vietoje su Irema, ir abudu iškeliavo pas Kaciją.

Dabar Irema pats juokėsi iš savo pabėgimo, nes savo akimis pamatė tai, ko išsyk buvo taip išsigandęs ant upės kranto, o paskiau karaliaus rūmuo-

se puotos metu. Jis įsitikino, kad "varpą" buvo nuliejęs Macharis ir kad undinės čia niekuo dėtos. Jam nepavyko sužinoti tik vieno dalyko — kas gi toks buvo tą naktį su moterim?...

Jis kelis kartus klausė Macharį, bet tas nieko nepasakė.

— Irema, jeigu tu būtum buvęs drąsesnis ir būtum paklausęs mano patarimo pasakyti karaliui, jog tu pataisė "varpą", tai dabar būtum karaliaus žentas, — tarė jis, kai jiedu išėjo. — Juk Marecha buvo davusi įžadą išiekti už to, kas pataisys "varpą".

— Ak, jie būtų išjuokė mane, jeigu būčiau taip pasakęs! Jie gi tikriausiai būtų atpažinę mane.

— Kodėl? Argi nuo to laiko, kai jie paskutinį kartą matė tave, tu negalėjai išmokti lieti "varpus"?

— O jeigu jie būtų paprašę nulieti dar vieną?

— Taigi aš buvau su tavim! Iremai tie žodžiai pasirodė keisti: turėti galimybę vesti Marechą ir kartu piršti ją kitam! "Gal jisai tiria mane?" — pagalvojo Irema.

Ir ta mintis smygsojo jam galvoje visos kelionės metu.

"Gal aš kuo nors išsidaviau, ir dabar jis nori tai patikrinti?" — galvojo jis ir dar giliau širdyje slėpė savo paslaptį.

Ta paslaptis glūdėjo giliausioje Iremos širdies kertelėje ir tik ramybės valandėlėmis tiesė savo čiupiklius, švelniai glamonėjo ją, šildė, o paskui apimdavo, apglėbdavo visą jo būtybę.

Tai jis ne kartą buvo patyręs, gyvendamas pas arkliaganius. Machario narsumas skatino jį sekti juo, tačiau beskedamas kone nusisuko sprandą.

Tačiau noras būti panašiu į Macharį giliai įsmigo į jo širdį, ir tuo jausmu jis niekaip negalėjo atsikratyti.

O kai Marecha tapo Machario sužadėtine, Iremos širdyje pabudo iš pradžių mažai tejudamas, bet ilgainiui didėjantis pavydas, kurį jis stengėsi savo širdyje užslėpti, bet nepajėgė.

Marecha užaugo jo akyse. Jis jau seniai slapčia dūsavo dėl jos, bet tylėjo, suprasdamas, kad jo svajonei nelemta įsikūnyti. Ir šit dabar ji — paprasčiausio amatininko sužadėtinė!

Buvo jau vidurdienis, kai Irema ir Macharis ėmė leistis nuo kalno prie upės. Saulė smarkiai kaitino, bet kaitra keleivių labai nevalgino, kadangi keliasėjo medžių paunksmėmis.

— Čia aš sėdėjau tą naktį, kai išgirdau dainuojant moterį ir skambant "varpą". Ta moteris — be abejo, karalienė, bet kas gi buvo su ja? — tarė Irema.

Tie žodžiai pažadino Machario širdyje užmigusį skausmą, ir jis, sunkiai atsidusęs, tarė:

— Matyt, tai buvo auklė.

— Auklė?

— Taip! — trumpai atsakė Macharis ir susimąstė.

(Bus daugiau)

Pavasarinis Darbininkų "Jamboree" Toronte

Labor Spring Jamboree Komitetas skelbia, kad pavasarinis darbininkų rengimas Toronte įvyks penktadienį ir šeštadienį, kovo 29 ir 30, nuo 5 valandos vakaro, 300 Bathurst St.

Bus užkandžių, kavos, minkštųjų ir kitokių gėrimų. Taip, kad bus galima pasivaikšinti visiems.

Bus išpardavimui visokių "bargenų" — suknelių, skrybėlių, megztinių, juvelyrų ir kitko. Bus žaidimų vaikams, žuvų prūdas.

Komitetas kviečia visus atsilankyti.

Susiziedavo Draugų Morkevičių Duktė

TORONTO. — Per draugę H. Dabravolskienę teko patirti, kad susiziedavo Vanda Markus, draugų Morkevičių duktė, su Nicku Yarmoshuku. Vestuvės įvyks pabaigoj vasaros. Būsimasis jaunasis yra baigęs universitetą ir planuoja toliau studijuoti.

Draugai Morkevičiai gyvena ant farmos netoli Glencoe, Ont. Rep.

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Susilaukė sūnų

Dr. ir Mrs. B. Simon susilaukė sūnaus, o draugai S. ir A. Poškai anūko.

Draugų T. Rimdžių vyresnioji duktė, kuri yra vedusi ir gyvena Kitchener, Ont., irgi susilaukė sūnaus.

Visi linksmi.

Rep.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuovėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont. (Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Domės — Toronto — Domės!

Visi kviečiami į visų partijų

RINKIMINI FORUMĄ

Sekmadienį, Kovo 31 Dieną

Ukrainų Labor Temple — 300 Bathurst St.

Ruošia

Nacionalinių Grupių Komitetas

Pradžia 2.00 val. p. p.

Laisva įžanga

Moterys Turėjo Puikų Banketą

TORONTO. — Praėjusį šeštadienį Toronto Lietuvių Moterų Klubas turėjo banketą. Reikia pasakyti, kad banketas buvo tikrai puikus visais atžvilgiais. Buvo daug žmonių — pilnutėlė salė — ir visi buvo labai puikiai pavaišinti. Šeiminkės tikrai parodė savo gabumą paruošti puikų maistą.

Dalyviai, kurių tarpe buvo ir svečiai iš Montrealo, J. Lesevičius, skaniai pasivaikšino, pasikalbėjo, padiskusavo apie rinkimus ir kitus klausimus, kas norėjo, tai ir pasiūkėjo prie geros muzikos. Šis rengimas davė progą seniems pažįstamiems atnaujinti pažintis, taipgi buvo gera proga ir naujas pažintis padaryti. Moterims reikia tarti aciu už tokią progą.

Metinis Bazaras

HAMILTON. — Metinis pavasarinis darbininkų bazaras įvyks kovo 29 ir 30 dienomis, Ukrainų Labour Temple, 746 Barton St. E.

Bus visoki išpardavimai, žaidimai, visokių valgių ir t. t.

Visi kviečiami atsilankyti.

P. G.

Nesiimsiu vardinti visų, kurios atsakingos už tai, nes neturiu po ranka visų pavardžių, bet noriu pasakyti, kad tos, kurios paruosė šį banketą, parodė savo gabumą suorganizuoti, viską paruošti taip, kad geriau ir negali būti. Manau, kad visi įsitikino, jog moterys turi gabumų ne tik šeiminkauti, bet ir organizaciniams.

Dalyvis

AR MOTERIS BUVO KADA POPIEŽIUM?

(Atkelta nuo 4 pusl.)

tikrinama, ar jis iš tikrųjų yra vyras. Viename 15-to a. trakte aprašoma, kaip du gydytojai tikrindavo naujo popiežiaus lytį ir, baigę ekspertizę, garsiai sušukdavo: "Jis turi testiculos!" Tada tikintieji ir dvasininkai šaukdavo: "Garbė aukščiausiam!"

Milano istorikas Bernardinas Korno, aprašydamas panašią ceremoniją 1492 metais skelbiant popiežium Aleksandrą VI Bordžiją, stebisi, kodėl jis nebuvo atleistas nuo tos "nemalonių" ceremonijos detalės, kadangi visi gerai žinojo, kad jis turėjo keturis suaugusius vaikus ir dukterį Lukreciją.

17-tame amžiuje vyskupas Jonas iš Fiunfkircheno su pasitenkinimu rašė, jog tas "kvailiausias paprotys", protestantų pajuokos objektas, jau panaikintas. Girdi, "visų tos epochos popiežių, apsisu-

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street

WA. 2-6112, WA. 2-6111

Res. — CL. 1-0651

Toronto

pusių kurtizanėmis ir neteisėtai vaikais, įpročiai Romos gyventojams buvo pakankama garantija, kad tiaros nešiotojai yra vyriškos lyties".

Dar pasakojama, kad vienoje siauroje ir ilgoje gatvėje, kuri visados aplenkdavo iškilmingos procesijos, buvo rastas akmuo su vargiai beįskaitomu užrašu, kuriame kalbama, kad popiežė gimdžiusi kūdikį. Toje gatvėje dar buvusi moters su kūdikiu statula.

Ankstyvieji viduramžiai nepasizymi rašytinių šaltinių gausumu, ir pirmojo tūkstantmečio popiežių istorijoje legendos pinasi su tikrove. Patys bažnytininkai viduramžiais ilgai neneigė popiežiaus - moters buvimo. Jie pradėjo kratyti šio nemalonus fakto tik vėliau, kai reikėjo jiems gintis nuo protestantų puolimų. Tačiau popiežių soste pakankamai buvo daug blogesnių dalykų, negu popiežius - moteris. Net ir labiausiai ištvirkę karaliai negali lygintis su kai kuriais popiežiais, kaip, pavyzdžiui, Aleksandras VI Bordžija ir kiti, kurie sumušė visus pasileidimo rekordus.

(Mokslas ir Gyvenimas)

Trumpai Apie Viską

Franciją tebepurto didžiuliai streikai reiškiant simpatiją streikuojantiems angliakasiams.

Ryškiausiai Francija buvo paliesta aną dieną, kai 140,000 elektrininkų buvo sustreikavę 4 valandoms. Viskas, kas naudoja elektrą, buvo sustabdyta.

Pietų Korėjoj žuvo daug amerikiečių ir kitų gindami "demokratiją", bet ir šiandien ko-

rėjiečiai neturi tos demokratijos.

Aną dieną korėjiečiai išėjo į dideles demonstracijas, reikalaudami pašalinti militarinę juntą, kuri neleidžia turėti rinkimus. Policija daužė galvas demonstrantams, kaip kad daužydavo naciai Vokietijoj.

—o—

Amerikiečiai nori perkelti NORAD štabą į Kanadą, North Bay apylinkę, nors iki 1966 metų, kuomet jie įsirengs namie.

Prie North Bay esąs įrengtas štabui požemis.

Tikrai "demokratijos šulai" nežmoniškai įsibauginę.

200 Tonų Vaistažolių

VILNIUS. — Švenčionių vaistažolių fabrikui paruosėjai pristato gydomuosius augalus, surinktus įvairiuose respublikos kampeliuose. Pernai šios žaliavos supirkta apie 200 tonų. Iš šių augalų įmonė gamina daugiau kaip 100 rūšių vaistažoles.

Kas nežino meškaugės, šio besidraikančio žemės augalo, panašaus į bruknes? Nuoviras ar arbata iš meškaugės lapų — puikus vaistas inkstams gydyti. Pernai paruošta 100 tonų meškaugės. Šio vaistinio augalo Lietuvai užtenka ne tik savo reikalams, jis siunčiamas į daugelį broliškų respublikų.

Medicinoje plačiai naudojami vaistai, pagaminti iš šaltėkšnio žievės, islandiškos kerpės. Jų respublikoje šiemet surinkta 25 tonos. Daug šių vaistingųjų augalų žaliavos eksportuota į užsienio šalis.

LOS ANGELES. — Čia mirė lengvojo svorio boksininkas Davey Moore, buvęs pasaulinis čempionas.

Jis mirė nuo sumušimo laike boksininkų rungtynių už čempionatą.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apsildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagedaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.